

Skilsmässa - Frankrike

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [en](#) är dock redan färdig.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Vilka krav måste vara uppfyllda för att makarna ska kunna få en dom på äktenskapsskillnad?
- 2 På vilka grunder kan man få äktenskapsskillnad?
- 3 Vilka rättsliga konsekvenser får en äktenskapsskillnad när det gäller
 - 3.1 makarnas personliga förhållanden (t.ex. i fråga om efternamn),
 - 3.2 fördelningen av makarnas egendom,
 - 3.3 makarnas gemensamma, underåriga barn,
 - 3.4 underhållsskyldighet mot den andra maken?
- 4 Vad är den praktiska innebörden av hemskillnad?
- 5 Vilka krav måste vara uppfyllda för att erhålla hemskillnad?
- 6 Vad får en hemskillnad för rättsliga följder?
- 7 Vad är den praktiska innebörden av annullering av äktenskap?
- 8 Vilka krav måste vara uppfyllda för att ett äktenskap ska annulleras?
- 9 Vad blir den rättsliga följden av att äktenskapet annulleras?
- 10 Kan man lösa frågor som har med äktenskapsskillnaden att göra på annat sätt än genom att väcka talan i domstol?
- 11 I vilken domstol ansöker man om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap? Vilka formaliteter måste följas och vilka handlingar bör bifogas ansökan?
- 12 Kan man få rättshjälp för att täcka kostnaderna i målet?
- 13 Kan en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap överklagas?
- 14 Hur ska man göra för att få en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som meddelats i en annan medlemsstat erkänd i [medlemsstat]?
- 15 Till vilken domstol ska man vända sig för att begära omprövning av ett beslut att i [medlemsstat] erkänna en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats i en annan medlemsstat? Hur handläggs sådana mål?
- 16 Vilket lands lag tillämpas i ett mål om äktenskapsskillnad mellan makar som inte har hemvist i [medlemsstat] eller har olika medborgarskap?

1 Vilka krav måste vara uppfyllda för att makarna ska kunna få en dom på äktenskapsskillnad?

Det finns fyra typer av äktenskapsskillnad:

- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan.
- Äktenskapsskillnad till följd av att makarna är ense om att det råder söndring i äktenskapet eller accepterad äktenskapsskillnad.
- Äktenskapsskillnad på grund av slutgiltig söndring i äktenskapet.
- Äktenskapsskillnad på grund av grovt eller upprepat åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelseerna.

2 På vilka grunder kan man få äktenskapsskillnad?

- Äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan kan begäras av makarna när de är överens om att det råder söndring i äktenskapet och om äktenskapsskillnadens alla följder. De behöver i detta fall inte uppge skälen bakom äktenskapsskillnaden, men de måste lämna in ett utkast till ett avtal om äktenskapsskillnadens följder för godkännande. Utkastet kan bara underkännas av domaren om barnens eller någon av makarnas intressen inte skyddas i tillräcklig utsträckning.
- Accepterad äktenskapsskillnad kan begäras av en av makarna och accepteras av den andre, eller begäras av båda makarna. I motsats till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan accepterar makarna principen om äktenskapsskillnad men lyckas inte komma överens om äktenskapsskillnadens följder. Det ankommer då på domaren att avgöra dessa.
- Äktenskapsskillnad på grund av slutgiltig söndring i äktenskapet kan begäras av en av makarna i händelse av att livsgemenskapen har upphört, två år efter det datum då man lämnade in meddelandet om separation, vilket förutsätter att makarna inte bor ihop och vill upplösa äktenskapet.
- Äktenskapsskillnad på grund av grovt eller upprepat åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelseerna kan begäras av en av makarna på grund av den andres försummelse när detta utgör ett grovt eller upprepat åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelseerna och gör det omöjligt att fortsätta det gemensamma livet.

3 Vilka rättsliga konsekvenser får en äktenskapsskillnad när det gäller

3.1 makarnas personliga förhållanden (t.ex. i fråga om efternamn),

- Förpliktelseerna trohet, livsgemenskap och försörjning upphör när domstolsbeslutet om äktenskapsskillnaden vinner laga kraft, det vill säga inte längre kan överklagas.
- Var och en av makarna får gifta om sig.
- Efter äktenskapsskillnaden förlorar båda makarna rätten att använda den andres efternamn. En av makarna kan fortsätta att använda den andres efternamn med den andres godkännande eller med tillstånd från domaren om detta kan motiveras av ett särskilt intresse för denna person eller barnen.

3.2 fördelningen av makarnas egendom,

- Äktenskapsskillnaden medför att makarnas egendomsordning upplöses och, i förekommande fall, boskillnad.
- Äktenskapsskillnaden påverkar inte de äktenskapliga förmåner som träder i kraft under äktenskapet eller gåvor ur nuvarande förmögenhet. Däremot upphäver den enligt lag alla äktenskapliga förmåner som träder i kraft efter det att makarnas egendomsordning har upplösts, i samband med att någon av makarna avlider eller vid förordnanden om kvarlåtenskap.
- Vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan är en överenskommelse mellan makarna om deras ekonomiska intressen ett krav för att dom om äktenskapsskillnaden ska meddelas. Vid andra former av äktenskapsskillnad kan makarna komma överens om denna uppgörelse innan domen om äktenskapsskillnad meddelas, men det är ingen skyldighet. I detta fall sker uppgörelsen efter äktenskapsskillnaden.

3.3 makarnas gemensamma, underåriga barn,

Äktenskapsskillnaden påverkar inte vårdnadsreglerna nämnvärt. Vårdnaden förblir följaktligen i princip delad mellan föräldrarna. Domaren kan ändå besluta sig för att ge en av föräldrarna vårdnaden om barnets intresse kräver detta.

Båda föräldrarna ska fortsätta att bidra till barnets underhåll och utbildning. Detta bidrag kan ta formen av ett underhållsbidrag som ska betalas av en av föräldrarna till den andre, men kan också utgöras av ett fullständigt eller partiellt direkt övertagande av barnets utgifter. Det kan slutligen ta formen av en rätt till användning/boende.

3.4 underhållsskyldighet mot den andra maken?

Obs: Underhållsbidrag, som en makarna är skyldig att betala den andre, utgör en interimistisk åtgärd och beviljas alltså inte förrän domen om äktenskapsskillnad har meddelats. När denna dom väl har meddelats kan ingen av makarna göra anspråk på kompenserande bidrag eller skadestånd från den andre.

- Det kompenserande bidraget syftar till att kompensera för de olikheter som upplösningen av äktenskapet ger upphov till i fråga om makarnas levnadsvillkor. Beloppet fastställs av domaren i förhållande till vardera makens intäkter och behov. Det motsvarar en schablonbetalning och betalas i princip ut i kapital,
 - antingen genom betalning av en summa pengar som kan vara föremål för betalningsvillkor, eller
 - genom tilldelning av kvarlåtenskapens tillgångar eller en tillfällig eller livslång rätt till användning, boende eller nyttjande.

I undantagsfall kan det kompenserande bidraget ges formen av livränta som, i händelse av att makarnas resurser eller behov förändras, kan komma att sänkas.

- Skadestånd kan beviljas en make om äktenskapsskillnaden har särskilt allvarliga följder för denne:
 - Om denne är svarande i ett förfarande om äktenskapsskillnad på grund av slutgiltig söndring i äktenskapet och denne själv inte har lämnat in någon ansökan om äktenskapsskillnad, eller
 - om domen om äktenskapsskillnad meddelas på grundval av den andra makens ensidiga åsidosättande.

(Se "Underhållskrav – Frankrike").

4 Vad är den praktiska innebörden av hemskillnad?

Hemskillnad är en juridiskt anordnad separation som avslutar vissa äktenskapliga förpliktelser, såsom kravet på att makarna ska bo ihop, utan att man på annat sätt upplöser det äktenskapliga bandet. Det går alltså inte att gifta om sig och försörjningsplikten kvarstår.

5 Vilka krav måste vara uppfyllda för att erhålla hemskillnad?

- Omständigheterna och förfarandet är desamma som för äktenskapsskillnad.
- I princip kan den make som delges en ansökan om hemskillnad lämna in ett genkärsmål gällande äktenskapsskillnad eller hemskillnad och omvänt kan den make som delges en ansökan om äktenskapsskillnad lämna in en ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad.
- När det rör sig om en ansökan om äktenskapsskillnad på grund av slutgiltig söndring i äktenskapet är det förbjudet att lämna in ett genkärsmål om hemskillnad. Det går bara att lämna in en ansökan om äktenskapsskillnad.
- När domaren samtidigt tar emot en ansökan om äktenskapsskillnad och en ansökan om hemskillnad kommer först och främst ansökan om äktenskapsskillnad att granskas. Det är bara om denna saknar grund som domaren granskar ansökan om hemskillnad. När två ansökningar båda grundar sig på åsidosättande av de äktenskapliga förpliktelserna kommer domaren att granska dem samtidigt och, om de godtas, meddela domen om äktenskapsskillnad på grundval av åsidosättande från båda parternas sida.

6 Vad får en hemskillnad för rättsliga följder?

Hemskillnadens följder.

- Hemskillnaden avslutar skyldigheten att bo tillsammans, men makarnas skyldighet att bistå varandra, trohetsplikt och försörjningsplikt kvarstår. Såvida inte ett domstolsbeslut slår fast något annat behåller kvinnan makens namn. I enlighet med makarnas försörjningsplikt kan en av makarna vara tvungen att betala underhåll till den andre maken om den sistnämnde har behov av detta. Storleken på detta underhåll avgörs utan hänsyn till makarnas eventuella åsidosättande, förutom om den underhållsberättigade maken allvarligt har åsidosatt sina skyldigheter under äktenskapet. Betalningen av underhåll får ersättas av bildande av en aktiefond om den underhållsskyldige makens/makens tillgångar lämpar sig för detta.
- När det gäller tillgångar medför domen upplösning och avveckling av makarnas egendomsordning, på samma sätt som när det rör sig om äktenskapsskillnad. Makarna omfattas av den egendomsordning enligt vilken all egendom är enskild.
- Om en av makarna avlider förblir den andre makens arvsrätt oförändrad och denne omfattas av samma lagbestämmelser som en efterlevande make. I händelse av hemskillnad efter gemensam ansökan kan dock makarna i avtalet inkludera ett avstående från arvsrätt.

Omvandling av hemskillnad till äktenskapsskillnad

På makarnas begäran kan en dom om hemskillnad enligt lag omvandlas till en dom om äktenskapsskillnad när hemskillnaden har varat i två år. Domaren meddelar då domen om äktenskapsskillnad och beslutar om följderna av denna. Orsaken till hemskillnaden blir orsaken till äktenskapsskillnaden. Uppgifterna om åsidosättande kan inte ändras.

I samtliga fall av hemskillnad går det att omvandla denna till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan på begäran av båda makarna. Däremot kan hemskillnad som meddelas efter gemensam ansökan endast omvandlas till äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan.

7 Vad är den praktiska innebörden av annullering av äktenskap?

Annullering av äktenskap, som förutsätter en dom, stryker retroaktivt äktenskapets samtliga följder som om de aldrig hade existerat.

Detta skiljer sig från äktenskapsskillnad eller hemskillnad, som endast påverkar framtida följder.

8 Vilka krav måste vara uppfyllda för att ett äktenskap ska annulleras?

De krav som måste uppfyllas för annullering skiljer sig åt beroende på om det rör sig om en relativ annullering (när den åberopas på grund av avsaknad av samtycke eller tillstånd från personer som skulle ha tillåtit äktenskapet) eller absolut annullering (som bestraffar bristande efterlevnad av ett nationellt rättsligt villkor).

Relativa ogiltighetsgrunder

Det finns tre sådana:

- Felaktighet i fråga om en person eller en persons grundläggande egenskaper
- Tvång
- Avsaknad av tillstånd för personer som behöver tillstånd

Ansökan om ogiltighetsförklaring kan lämnas av ett begränsat antal personer: makar vilkas samtycke har dragits tillbaka eller som var rättsinkapabla när äktenskapet ingicks och personer som skulle ha samtyckt till giftermålet samt åklagarmyndigheten.

Ansökan om ogiltighetsförklaring kan endast godtas inom fem år räknat från den dag då äktenskapet ingicks eller från det datum då maken fick fullständig frihet eller det datum då man blev medveten om det fel som denne begått.

Absoluta ogiltighetsgrunder.

Total brist på samtycke, det faktum att någon av parterna är minderårig, bigami, incest, det faktum att någon av makarna inte är närvarande vid vigseln, avsaknad av behörighet hos folkbokföraren och olaglighet.

Ansökan kan lämnas av vem som helst med berättigat intresse eller av åklagarmyndigheten, inom en tidsfrist på trettio år.

9 Vad blir den rättsliga följden av att äktenskapet annulleras?

Följderna är identiska oavsett om det rör sig om relativa ogiltighetsgrunder eller absoluta ogiltighetsgrunder.

- Både äktenskapets personliga följder och de följder som rör egendom stryks eftersom det äktenskapliga bandet aldrig anses ha existerat. Om exempelvis en av makarna avlider innebär annulleringen av äktenskapet att den andre inte kan ärva.

Man kan dock bortse från denna princip om en av makarna eller båda handlade i god tro när äktenskapet ingicks. I detta fall förblir det ogiltiga men i god tro ingångna äktenskapet ogiltigt, men ska behandlas som om det helt enkelt har upplösts. Därför kvarstår alla personliga eller materiella följder enligt den rättsordning som uppstod innan annulleringen.

- När det gäller barn saknar annulleringen av deras föräldrars äktenskap rättsföljd och deras situation behandlas som om det hade rört sig om äktenskapsskillnad.

10 Kan man lösa frågor som har med äktenskapsskillnaden att göra på annat sätt än genom att väcka talan i domstol?

Äktenskapsskillnaden och dess följder måste beslutas genom en dom.

Domaren ska dock försöka uppnå förlikning i samband med förfarandet för äktenskapsskillnad, till skillnad från vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan. Medling kan föreslås av domaren. Den anförtros en fysisk person eller en sammanslutning för att höra parterna, jämföra deras synpunkter och hjälpa dem att hitta en lösning på konflikten.

Efter denna medling kan de hörda parterna lämna in sin överenskommelse för godkännande av domaren.

11 I vilken domstol ansöker man om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap? Vilka formaliteter måste följas och vilka handlingar bör bifogas ansökan?

Var ska man ansöka om äktenskapsskillnad eller hemskillnad?

- Ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad

En skriftlig ansökan ska lämnas in av en advokat till kansliet vid behörig underrätt (tribunal de grande instance).

Den domstol som är territoriellt behörig är

- domstolen på den ort där familjen bor,
- om makarna lever isär och har gemensam vårdnad om barnen, domstolen på den ort där den make som bor med de minderåriga barnen har sin bostad,
- om makarna lever isär och endast en av dem har vårdnaden om barnen, domstolen på den ort där denna person bor,
- i alla andra fall, domstolen på den ort där den make som inte tagit initiativ till ansökan bor.
- Vid en gemensam ansökan är den behöriga domstolen, enligt vad makarna väljer, domstolen på den ort där den ena av dem bor.
- Ansökan om annullering

Ansökan om annullering av äktenskapet ska lämnas in till behörig underrätt (tribunal de grande instance) på den ort där svaranden bor. Den utgörs av en stämning med hjälp av en stämningsman.

Stödjande handlingar som ska lämnas in

- Ansökan om äktenskapsskillnad eller hemskillnad

Vid äktenskapsskillnad ska makarna alltid lämna alla uppgifter som krävs för att identifiera dem och om deras sjukförsäkringskassa samt upplysningar om de inrättningar och organisationer som beviljar dem bidrag eller pension eller eventuella andra förmåner.

När ett kompensande bidrag begärs hos domaren ska makarna lämna in en förklaring som på heder och samvete intygar deras exakta inkomster, medel, egendom och levnadsvillkor.

Vid äktenskapsskillnad efter gemensam ansökan behöver ansökan inte innehålla orsaken till äktenskapsskillnaden, men den ska innehålla en bilaga med ett avtal som daterats och undertecknats av makarna och deras advokat/advokater, som till fullo behandlar följderna av äktenskapsskillnaden och som, vid behov, innehåller en avveckling av makarnas egendomsordning.

I alla andra fall ska den skriftliga ansökan varken innehålla uppgifter om den rättsliga grunden eller orsaken till skilsmässan men ska, vid behov, innehålla de anspråk som görs i fråga om interimistiska åtgärder.

- Ansökan om annullering

Inga särskilda dokument krävs.

12 Kan man få rättshjälp för att täcka kostnaderna i målet?

Viss eller fullständig rättshjälp kan erhållas efter behovsprövning (se "Rättshjälp – Frankrike").

13 Kan en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap överklagas?

Dessa beslut kan överklagas på sedvanligt sätt.

14 Hur ska man göra för att få en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som meddelats i en annan medlemsstat erkänd i [medlemsstat]?

Beslut i frågor som rör äktenskapsskillnad erkänns enligt lag utan att något särskilt förfarande behöver inledas.

15 Till vilken domstol ska man vända sig för att begära omprövning av ett beslut att i [medlemsstat] erkänna en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats i en annan medlemsstat? Hur handläggs sådana mål?

För att bestrida erkännandet av ett sådant beslut kan man väcka talan om avsaknad om juridisk verkan vid behörig underrätt (tribunal de grande instance). Ett beslut om avsaknad av juridisk verkan gör det möjligt att bestrida en senare ansökan om

verkställighet från den andra parten (dvs. en ansökan som syftar till att förklara ett beslut från en annan stat verkställbart i Frankrike) (det blir i motsatt fall avslaget som ska verkställas).

Förfarandet är detsamma som för ett exekvaturförfarande.

16 Vilket lands lag tillämpas i ett mål om äktenskapsskillnad mellan makar som inte har hemvist i [medlemsstat] eller har olika medborgarskap?

I enlighet med bestämmelserna i förordning (EU) nr 1259/2010 av den 20 december 2010 om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad ska den lag som är tillämplig för makarnas äktenskapsskillnad eller hemskillnad vara den lag som de väljer.

Vid avsaknad av val omfattas äktenskapsskillnaden och hemskillnaden

- av lagen där makarna har gemensam hemvist vid den tidpunkt då målet anhängiggörs vid domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- av lagen där makarna senast hade gemensam hemvist, förutsatt att de inte upphörde att ha gemensam hemvist där mer än ett år innan målet anhängiggjordes vid domstol och att en av makarna fortfarande hade hemvist i landet när målet anhängiggjordes vid domstol eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- av lagen där båda makarna var medborgare vid den tidpunkt då målet anhängiggjordes vid domstol, eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- av lagen i domstolslandet.

Om ansökan däremot rör omvandling av hemskillnad till äktenskapsskillnad ska den lag som är tillämplig på äktenskapsskillnaden vara den lag som ska tillämpas på hemskillnaden om inte parterna har bestämt något annat.

Relaterade länkar

[Justitieministeriets webbplats](#)

[Webbplatsen Legifrance](#)

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 30/11/2018